

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ**

**КОМИСИЯ ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВАТА НА ЧОВЕКА**

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	553-00-1
Дата	05 / 06 2015 г.

Относно: Годишен доклад на министъра на правосъдието за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу Република България през 2014 г., № 502-00-21, внесен от Министерския съвет на 19.03.2015 г. 1548
Иш

На съвместно заседание, проведено на 13 май 2015 г. на основание чл. 109, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Комисията по правни въпроси и Комисията по вероизповеданията и правата на човека разгледаха Годишен доклад на министъра на правосъдието за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу Република България през 2014 г., № 502-00-21, внесен от Министерския съвет на 19.03.2015 г.

На заседанието присъстваха представители на Министерството на правосъдието: г-н Христо Иванов – министър на правосъдието, г-н Петко Петков – заместник-министър на правосъдието, г-жа Вергиния Мичева – Русева – заместник-министър на правосъдието, г-н Андрей Янкулов – заместник-министър на правосъдието, г-жа Надежда Йорданова – началник на кабинета на министъра на правосъдието, г-жа Милена Коцева – директор на Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ и г-жа Мария Димитрова – правителствен агент в Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“.

Годишният доклад на министъра на правосъдието за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу Република България през 2014 г. беше представен от г-н Христо Иванов – министър на правосъдието. Докладът съдържа статистическа информация за периода 2010 г. - 2014 г., от която е видно, че в сравнение с предходните четири години, през 2014 г. значително намалява броят на подадените жалби срещу България, които са разпределени на съдебен състав, както и броят на постановените решения с констатирано поне едно нарушение. Установява се трайна тенденция за подобряване на спазването от страна на България на стандартите в областта на правата на човека. Като фактори, които имат

основно значение за това, министър Иванов посочи създаденият вътрешен механизъм за постигане на споразумение в България и наложилата се положителна тенденция относно продължителността на разглеждането на делата.

В обсъждането на доклада взеха участие народните представители Данаил Кирилов, Четин Казак, Филип Попов, Красимир Велчев, Димитър Лазаров, Чавдар Георгиев и Явор Нотев.

След като изразиха удовлетворението си от очерталата се тенденция на намаляване на броя на подадените в Европейския съд по правата на човека жалби срещу Република България, както и на постановените осъдителни решения, народните представители поставиха въпроси относно:

- предприетите действия във връзка с подобряване на условията в местата за лишаване от свобода и перспективата за изграждане на нови, съответстващи на съвременните стандарти;

- запазването на тенденцията за намаляване броя на жалбите към месец май 2015 г.;

- действията за преодоляване на дисбаланса при натовареността на различните съдилища и отделните съдии в различните съдебните райони;

- предприетите действия за подготовка на необходимите законодателни изменения във връзка с установените от Европейския съд по правата на човека нарушения на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи;

- наличието на еднакви стандарти относно продължителността на периода на разглеждане на жалби на български граждани и на граждани на други държави;

- наличието на еднакви стандарти относно определянето на размера на дължимото обезщетение;

- ефекта от участието на български съдия в решаващия състав на Съда – преимущество или недостатък е това участие.

Във връзка с поставените въпроси, министърът на правосъдието г-н Христо Иванов посочи конкретните действия, които са предприети с цел финансиране на дейностите по реновиране на местата за лишаване от свобода в рамките на Норвежката програма, както и действията по изработване на норми за подобряване съотношението между броя на лишените от свобода и на охранителния състав. Г-жа Милена Коцева изтъкна, че към момента няма статистика относно броя на подадените през 2015 г. в Европейския съд по правата на човека жалби, но би следвало да се запази тенденцията от последните години. Министърът на правосъдието г-н Иванов отбеляза, че голямото забавяне в разглеждането на наказателни дела се случва в досъдебната фаза, а проблемът със свръхнатовареността в софийските съдилища до голяма степен може да бъде решен чрез осигуряване на необходимия сграден фонд. Сред приоритетите на Министерството на правосъдието е осигуряването на съдебни сгради, които са необходими при

увеличаване на щатния състав с цел решаване на проблема със свръхнатовареността. С оглед решаването на проблемите, свързани с неравномерната натовареност на съдилищата, Министерството на правосъдието е финансирало поредица от изследвания относно натовареността и други фактори за достъпа до правосъдие. Доколкото към настоящия момент липсва унифицирана статистическа отчетност и различните съдилища по различен начин оценяват своята натовареност, важно значение за решаването на въпроса ще има и разработваната от Висшия съдебен съвет единна норма за натовареност и методика за нейното изчисляване. В резултат на анализите ще може да се предложи реструктуриране на географската карта по начин, който да не затруднява гражданите. Министърът на правосъдието отбеляза, че е налице диалог с председателя на Върховния касационен съд и с главния прокурор във връзка с проблемите по прилагането на НПК и ГПК, за решаването на които е необходимо провеждането на обществен и професионален дебат. Важна насока в дейността на Министерството на правосъдието е разработването на цялостна програма за реструктуриране на бюджета, за съдебната карта, за подобряване на процесуалните правила, което да доведе до ускоряване, по-високо качество и по-висока ефективност при използването на ресурсите. По въпроса за оптимизация на бюджета на съдебната власт се ползва експертния опит и на специалисти от Световната банка, от Англия и Холандия, които значително са намалили разходите си за правосъдие. Във връзка с въпроса за предприетите действия по подготовка на необходимите законодателни изменения, които да гарантират участието на акционерите в производството по обжалване на решенията на БНБ за отнемане на банков лиценз, министърът на правосъдието г-н Иванов отбеляза, че в Министерството на финансите се разработват необходимите изменения в материята на банковата несъстоятелност. В момента в Министерството на правосъдието се разработва план за действие по делото „Нешков и други срещу България“ относно условията в затворите, по което има конкретни срокове и мерки, които трябва да реализират. На въпроса за причините за резкия спад на броя на жалбите след 2012 г., министърът на правосъдието отговори, че това се дължи на приетия вътрешен механизъм за сключване на споразумение, като отбеляза и необходимостта от въвеждане на още два механизма – относно жалбите във връзка с условията в затворите и относно осъществяване на постоянен мониторинг на законодателния процес от гледна точка на предварителна оценка за съответствие със стандартите на Европейския съд по правата на човека. Като друг фактор, който има значение за намаляване броя на жалбите срещу България, г-жа Милена Коцева отбеляза реформите в самия Европейски съд по правата на човека след влизането в сила на двата допълнителни протокола към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, довели до намаляване на процента на допуснатите до разглеждане жалби. В тази връзка, министър Иванов посочи, че

финансирането по Норвежката програма е позволило шест български съдии да работят в Европейския съд по правата на човека, където правят предварителен скрининг на жалбите. По въпроса относно наличието на еднакъв стандарт при срочността на регистриране на жалби на граждани на България и на други страни, г-жа Мария Димитрова посочи, че няма статистическа информация за това дали има разлика в периодите, за които Съдът разглежда жалби на български граждани и жалби на граждани на други страни – членки, но като цяло Европейският съд по правата на човека има проблем с бързото разглеждане на жалбите. По въпроса за наличието на разлика при определянето на размера на обезщетението, тя разясни, че Съдът взема предвид и икономическото състояние на държавата и стандартът на живот. Според нея участието на национален съдия в решаващия състав трябва да се оцени положително, защото той най-добре знае какво е положението. Също положително трябва да се оцени и работата на останалите съдии в регистратурата на Съда, чиято дейност е свързана с обработването на жалбите.

След проведеното обсъждане,

Комисията по правни въпроси с 15 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се” подкрепи Годишен доклад на министъра на правосъдието за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу Република България за 2014 г., № 502-00-21, внесен от Министерския съвет на 19.03.2015 г.;

Комисията по вероизповеданията и правата на човека с 10 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се” подкрепи Годишен доклад на министъра на правосъдието за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу Република България за 2014 г., № 502-00-21, внесен от Министерския съвет на 19.03.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ:
ДАНАИЛ КИРИЛОВ**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА:
КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ**